

raro nec sine difficultate magna corrigi possunt in concoctione secunda: ita quæ in Classibus inferioribus peccantur aut negliguntur, non facile emendantur in Superioribus, quod nos per aliquot jam annos tristis ac permolesta docuit experientia. A teneris advescere multum; quandoquidem, quo semel est imbuta recens servabit odorem testa diu. Objiciunt alii, Præceptorem liberalius uni tempus impendere, quam inter plures partiri posse. Respondet apposite Quintilianus, quæ legi apud eum, si cui commodum, possunt. Unum ego hoc addo: Modicum est, uni quod impenditur, cum soli plerumque scribant, legant, discant: in Scholis verò eadem simul ad omnes viva voce proferuntur. Neque enim vox Præceptoris, ut cœna, minus pluribus sufficit; sed, uti sol, totius mundi minister, universis idem æque lucis & caloris largitur, inservit omnibus. Sed emendatione tamen & censuris numerus obstat. *Sit ita: (cum Quintiliano loquor) quid enim unde quaque placet? incommodum tamen hoc infinitis compensatur commodis.* Sunt porro qui dicant, pueros in scholis publicis in turba, in hac temporum colluvie non carere contagio. Occurrit & huic objectioni Quintilianus d. l. Nos breviter: Quos hæc opinio, quæ sæpe vim veritati facit, dementat, illis videntur similes qui per Scripturam S. fieri putant, ut sint sectæ & Schismata. Ergo jam concludendum? Scriptura est rejicienda. Horres Conclusionem, & merito; & ego horreo. Quis status est, ubi non quidam deerrent? Quæ domus, ubi non quidam degeneret? Quæ Ecclesia est, ubi non zizania inter bonum semen, interque nitentia culta infelix lolium & steriles nascentur avenæ? Nec tamen propter admixtos malos tollitur Ecclesia. Ut taceam, pueros sæpe numero vitia non è Scholis auferre, sed in Scholas afferre. Sapientius sane multo judicabat olim Serenissimi Electoris Saxoniae Augusti Conjux

Anna